

EU-Georgikon 227. szám, 2008. május 14.

TARTALOM:

Európai költségvetés: 57, 53 milliárd € mezőgazdasági célokra 2009-ben	2
Európai Unió: a gazdák 80 %-a kevesebb, mint 5000 euró támogatást kap	2
Gabona ágazat az intervenció reform ellen.....	3
Gabona: vám felfüggesztésének meghosszabbítása június 30-ig.....	3
Burma: humanitárius katasztrófa súlyosbíthatja a régió élelmiszerellátásának bizonytalanságát	3
Gabona: Brazília növelheti termelését évi 5-6 %-kal.....	4
Rizs : egy kínai kutatócsoport beazonosította azt a gént, mely növeli a termésátlagokat.....	4
Szenegál: a bioüzemanyagok nem veszélyeztetik az élelmezési biztonságot.....	5

Európai költségvetés: 57, 53 milliárd € mezőgazdasági célokra 2009-ben

Bemutatta 2009-es előzetes költségvetési tervét az Európa Bizottság. Összesen 134,4 milliárd euró, amelyből 57,53 milliárdot költenek majd természeti kincsek megőrzésére és kezelésére, vagyis többnyire a mezőgazdaságra. Ez jelenti a kiadások 42,8 százalékát, így e kategória lett a költségvetésben a második legnagyobb, melyet a kohézióra és a gazdasági és munkavállalási versenyképesség fejlesztésére szánnak. Ez a költségvetés összesen 44,7 %-a. Az 57, 53 milliárd eurós kötelezettségből 42,9 milliárdot szánnak majd piacszabályozásra, közvetlen támogatásokra és 13,4 milliárd eurót vidékfejlesztésre.

A mezőgazdasági piacok kedvező fejlődésének köszönhetően a piacszabályozó intézkedések háttérbe szorulnak, már csak 8 %-át teszik ki a költségvetésnek. Ezzel ellentétben a közvetlen segélyek 2 milliárd eurós növekedést mutatnak, amit az új tagállamoknak folyamatosan utalt közvetlen segélyekből, a cukor, gyümölcs és zöldségekhez kapcsolódó közvetlen támogatások növekedéséből eredeztethetünk.

Forrás: Actuagri, 2008. május 5., 13. oldal (M.E.)

Európai Unió: a gazdák 80 %-a kevesebb, mint 5000 euró támogatást kap

Az európai szervek által közölt legutóbbi, részletes szám adatok szerint az Unió gazdálkodóinak több mint 82 %-a, akik igényt tarthatnak a KAP közvetlen támogatására, ezen a jogcímen kevesebb mint 5000 eurót kapnak évente, 0,3 %-uk pedig több mint 100 000 eurót (kivéve Bulgária és Románia). Ezek az adatok, melyek a 2006-os évre vonatkoznak, szintén megerősítik azt a tényt, hogy a gazdák közel 18 %-a veszi igénybe a kifizetésekre szánt hitelek 84,5 %-át. A 2006-ban Brüsszel által rendelkezésre bocsátott 33,1 milliárd eurós közvetlen kifizetésekből Franciaország körülbelül 7,6 milliárdot kapott 426 700 gazdálkodó után, akiknek 34 %-a kevesebb mint 5000 eurót, 0,84 %-uk pedig több mint 100 000 eurót kapott (0,01 %-uk több mint 300 000 eurót). A többi tagállamhoz képest Franciaország kapja a legnagyobb pénzügyi keretet, megelőzve ezzel Németországot (5,05 milliárd), Spanyolországot (4,4 milliárd), Nagy-Britanniát (3,5 milliárd), Olaszországot (3,4 milliárd) és Görögországot (1,6 milliárd).

Forrás: Agrafil, 2008. május 9. (K.N.)

Gabona ágazat az intervenciós reform ellen

A gabona ágazat szakmaközi szervezete, - amely egyesíti az ágazat fő szereplőit - ellenzi az Európai Bizottság által javasolt rendszert, mely szerint az intervenció irányítása nyilvános árveréssel történne. A szervezet szerint, egy ilyen rendszer alkalmazásának két elfogadhatatlan következménye is lenne: „egyrésztől minden, minimális árszínthez köthető támogatás megszűnése a piacon, másrésztől a Bizottság – mint az intézkedések végrehajtója - tevékenységének átláthatatlansága”. Valójában az árak a jelenlegi intervenciós árak alatt lesznek, régióként váltakozva, a szállítási költségnek megfelelően. Ennek az a veszélye, hogy az árak automatikus csökkenését fenntartó spirál keletkezhet a fordított rendszerű árverések bevezetése miatt.

Azon kívül, a piac nem lesz többé átlátható szereplői számára a minimum ár hiánya és a Bizottság tevékenységének kiszámíthatatlansága miatt - nyilatkozik a szervezet, mely kéri „a jelenlegi intervenciós rendszer hiánytalan fenntartását a búzára vonatkozóan”.

Forrás: Actuagri, 1806. szám, 2008. május 5., 14. oldal (DT)

Gabona: vám felfüggesztésének meghosszabbítása június 30-ig

Az Európai Bizottság a gabona behozatalára alkalmazott vám felfüggesztésének 2008. június 30-ig történő meghosszabbítása mellett döntött. 2007. decemberében egyeztek meg az agrárminiszterek arról, hogy felfüggesztik az importhoz kapcsolt vámokat a 2007-08-as időszak végéig. Reagálva ezzel a világpiacon uralkodó rendkívül feszült piaci helyzetre és a gabonaárak emelkedésére. Miután 2008-ban létrejött egy, az agrárpiacokat egységesen kezelő szervezet, a Bizottság ezentúl meg tudja változtatni a határokon alkalmazandó szabályozást anélkül, hogy kikérné az EU Miniszterek Tanácsának véleményét. A búza ára jelenleg az Unióban a februárban elért csúcshoz képes 40 %-kal alacsonyabb. A legfontosabb agrártermékek ára - a kukorica és a szója kivételével - elérte a legmagasabb értéket – valószínűsít egy közösségi forrás.

Forrás: Agrafil, 2008. május 14. (K.I.)

Burma: humanitárius katasztrófa súlyosbíthatja a régió élelmiszerellátásának bizonytalanságát

A burmai rizsföldekre lesújtott pusztító ciklon és árvíz hosszú távon maga után vonhatja az élelmiszerellátás bizonytalanságát, amely nemcsak Burmát, de más szegény országokat is érinthet – figyelmeztetett Paul Risley, a Világ Élelmezési Program szóvivője. Paul Risley szerint, minden a rizskínálatában

bekövetkezett hiány vagy zavar katasztrófálissá válhat. „Ebben az évben, mikor más dél-kelet ázsiai országok exporttilalmat vezettek be, vagy csökkentették rizsexportjukat, Burma elkezdett exportálni Sri Lanka és Banglades felé” – magyarázta a szervezet szóvivője. Úgy Sri Lankán, mint Bangladesben is, a rizstermés egy részét elpusztította novemberben egy ciklon. Ezek az országok nem fognak annyi rizst termelni, hogy fedezzék szükségletüket 2008-ban. E két ország – ahol a rizs ára 55 %-kal kúszott feljebb, egy év alatt pedig megduplázódott - Burma felé, az egyik legszegényebb és legelszigeteltebb ország felé fordult, hogy megoldást találjon az éhínség problémájára. Mielőtt a ciklon romba döntötte volna az országot, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) 500 000 tonnára becsülte Burma rizsexport kapacitását ebben az évben.

Forrás: Agrafil, 2008. május 7. (M. I.)

Gabona: Brazília növelheti termelését évi 5-6 %-kal

A brazil agrárminiszter, Reinhold Stephanes, május 5-én kijelentette, hogy Brazília fenn tudja tartani az 5-6 %-os éves növekedési ritmusát az elkövetkezendő 10 évben. „De e növekedésen túl nagyon nehéz lesz” - tette hozzá pontosításként. „Ha elérjük az átlag 5-6 %-os növekedést az elkövetkezendő 10 évben, az egy rendkívüli progresszió lenne”. A brazil gabonatermés 139,9 millió tonna volt 2007-ben, amely egy 13,7 %-os növekedést jelent 2006-hoz képest (117 ezer tonna). Idén, csupán 2,7 %-os növekedést lehet regisztrálni az első hivatalos becslések szerint.

Forrás: Agrafil, 2008. május 7. (DT)

Rizs : egy kínai kutatócsoport beazonosította azt a gént, mely növeli a termésátlagokat

Míg az ázsiai országok a népességüket próbálják megóvni a rizs világárának megugrásától, addig a wuhani Huazhong agráregyetemen egy kínai kutatócsoportnak sikerült beazonosítania azt a gént, mely a rizs termésátlagára, méretére és virágzási időszakára van hatással. Legalábbis ezt állítja az a tanulmány, amelyet a Nature Genetics nevű magazinban közöltek. Ez idáig a kutatások csak azt a zónát tudták megmutatni, ahol a szóban forgó gén(ek) megtalálható(k), vagyis a 7. kromoszóma környékén. Azok a rizsnövények, amelyekből hiányzik ez a bizonyos gén, - vagyis a Ghd7 - rövidebbek, kevesebb szemet tartalmaznak virágcsopontonként és korábban virágzanak - állapították meg. A gén feltérképezése után a tudósok meg tudták duplázni a virágzási időszakot és növelni a növény méretét 67 %-kal. Miután egyértelművé vált, hogy a rizs termésátlaga egyetlen géntől függ és nem többtől, mint ahogy azt

azelőtt gondolták, azt az „*alapvető következtetést*” lehet levonni, hogy a (rizs) növény termelékenysége tovább növelhető és javítható különböző genetikai szelekcióval vagy transzformációval – emelik ki a tanulmány alkotói.

Forrás: Agrafil, 2008. május 6. (K.N.)

Szenegál: a bioüzemanyagok nem veszélyeztetik az élelmezési biztonságot

Az élelmezési válság ellenére -, mely több afrikai országot súlyt – a szenegáli szakértők a dakari konferencián a bioüzemanyagok mellett foglaltak állást, úgy értékelve, hogy termelésük nem veszélyezteti az élelmezési biztonságot Afrikában. „*Afrika elegendő földterülettel rendelkezik a bioüzemanyag termeléshez, és nem kell az élelmezésre szánt kultúráktól elvenni a terület*” – állította Chérif Salif Sy, az Agrár- és Vidéki Tanács Nemzeti Irodájának (ANCAR) főigazgatója. A szenegáli kormányfő, Abdoulaye Wade jóváhagyta azt a nemzeti programot, mely szerint a Jatropha cserje (Cureas Adans, kurkasfa) magjából készítenének üzemanyagot. A program nemzeti koordinátora Dr. Samba Ndiaye kiemelte, hogy pillanatnyilag „*Szenegál művelhető területének csak 50 %-át használják*”.

Forrás: Agrafil, 2008. május 13. (K.I)

Fordításában, szerkesztésében, kiadásában közreműködtek

A VE Tanácsadó Továbbképző és Távoktatási Intézet, Keszthely Deák F. u. 57. megbízásából:

a VE Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar oktatói és hallgatói:

Döme Tünde (D.T.), Kurucz Ildikó (K.I.), Kiss Nikoletta (K.N.) és Vad Mónika (V.M.), Móricz Ildikó Eszter (M.I.), hallgatók, Magyar Emma, gimn.tanuló

Szaszkóné Dr.Decsi Kincső (Sz.-né Dr.D.K.) agrármérnök,

Csepinszky András szakfordító,

Szerkesztette: Kurucz Ildikó (K.I.)

A fordítást ellenőrizte: ^{Dr.} Csepinszky Béla (Cs.B)

Olvasó szerkesztő: ^{Dr.} Szabó Imre (Sz.I.)

Informatikai és műszaki szerkesztő: Hudop Gyula

Felelős főszerkesztők: ^{Dr.} Kárpáti László, ^{Dr.} Csepinszky Béla

Telefon 06-83/ 314-334, 06-30/ 496-23-35

E-mail: euronews@kaa.hu h5535cse@ella.hu

Internetes elérhetőség: <http://tudashaz.georgikon.hu>